

ШЛЯХИ ІТ ТРАНСФОРМАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ ЗАГРОЗ

Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на сфери нашого життя неможливо переоцінити, сфера ІТ в Україні розвивається дуже динамічно. Зокрема, у 2012 році внесок ІТ в економіку країни становив 0,8% ВВП України, а у 2020 році – 3,9 % [1; 2]. Впровадження діджиталізації сприяє переходу значної частки економічних процесів у цифровий формат. З іншого боку, застосуванню цифрових технологій для підтримки функціонування бізнесу в дистанційному режимі сприяла пандемія COVID-19, за оцінками експертів НБУ впровадження карантинних обмежень мало позитивний вплив на ІТ-сферу [2]. Стрімкий розвиток ІТ-сфери сприяв розвитку бізнес-аналітичних, бухгалтерських, маркетингових, юридичних та ін. цифрових послуг.

Імплементация міжнародного досвіду, глобалізаційні економічні тенденції, розвиток інформаційних технологій вимагають вивчення теоретичного підґрунтя цифрової трансформації бухгалтерського обліку та вдосконалення професійних навичок бухгалтерів-аналітиків.

Україна приєдналася до Програми ЄС Interoperability Solutions for European Public Administrations 2 (ISA), проектів e-CODEX, e-Invoicing, а також ініціативи Single Digital Gateway [3]. Забезпечення електронної взаємодії з державними інформаційними ресурсами сприятиме формуванню єдиного цифрового простору. Доступ до публічної інформації забезпечить оптимізацію роботи бухгалтера, дасть можливість скористатись відкритими даними на офіційних веб-порталах державних органів, отримати контакти юридичних осіб або приватних підприємців, дані про їх платоспроможність, розмір статутного капіталу, історію звернень до суду, результати судових процесів, відомості про стан банкрутства та ін. Ці дані допоможуть прийняти зважене рішення про партнерство та розширити клієнтську базу. Інформація, стосовно ризикованості та наявності заборгованості як перед державним бюджетом, так і іншими установами у існуючих та потенційних контрагентів, дозволяє приймати рішення щодо встановлення лімітів по товарних кредитах, термінах їх надання та погашення.

ІТ-модернізації бухгалтерського обліку сприятимуть спеціалізовані програмні продукти для забезпечення сучасних форматів ефективного управління. Залежно від бюджету та обсягу операцій підприємства, при роботі бухгалтера є можливість як в ручному режимі вводити та аналізувати згадані вище дані, так і використовувати модулі, які підключаються до облікових та більш складних систем, зокрема: ERP (система планування ресурсів

підприємства), CRM (система управління взаємовідносинами з клієнтами), CSS (автоматизація служби підтримки та обслуговування клієнтів) та ін.

Проте не лише отримані дані стають джерелом конкурентної переваги, а й здатність бухгалтера оцінювати та синтезувати інформацію, робити аналітичні висновки та давати стратегічні пропозиції. Погоджуємося із Н.Л. Шишковою, що ефективним може стати саме поєднання новачій технологічного характеру (блокчейн, штучний інтелект, BigData) та облікових компетентностей [4, с. 147]. Зокрема, Мінцифри доручено до кінця 2022 року розроблення та затвердження опису цифрової компетентності (рамки цифрової компетентності) та відповідних рамок цифрових компетентностей для основних професійних груп за сферами економічної діяльності [5]. Розширення функцій бухгалтера базуватиметься, на нашу думку, на багатоаспектності професії, наявності цифрових компетентностей та їх поєднанні із компетентностями суміжних професій.

Отже, трансформація бухгалтерського обліку повинна втілювати досягнення сучасних інформаційних технологій, швидкість впровадження яких в облікову практику вітчизняних підприємств покращить якість управління на всіх рівнях та буде найбільшою конкурентною перевагою.

Література

1. Розвиток української ІТ-індустрії: аналітичний звіт / О.Шелест та ін. ; за заг. ред. О.Кубракова. URL: https://issuu.com/itukraine/docs/ukainian_it_industry_report_ukr
2. Погарська О. Оцінка впливу коронакризи на економіку України. Матеріали семінару НБУ для викладачів ЗВО (м.Київ, 02 червня 2020р.). URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/The_impact_of_the_corona_crisis_Poharska_2020-06-02.pdf?v=4
3. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 року № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>
4. Шишкова Н.Л. Перспективи ІТ-модернізації бухгалтерського обліку: актуалізація теорії і практики. Економічний вісник. 2019. № 3. С. 146-159.
5. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації : Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#n13>